

Alleluja

Telnek-mulnak, ám nem múlnak el
a boldogságtól parázna napok;
a fű, a zsombék mind megannyi jel:
tudtomra adják hogy boldog vagyok.

Mert mind megszépül, mind másképp ragyog,
miként megszokta ásatag szemem;
a vargánya is puffog, mint a dob -
hát beköszöntött ez is, istenem. (istenem, sic)

Nem hittem volna; mondd öreg kakukk,
ha álmodom, mit rejt az ébredés?
Kaputt... felel a fickó, és a kés

nyiszálni kezd, míg koponyám gyaluk
csiszolják, s kéjjel rág a kétkedés -
ilyen a sors. A boldogság nehéz.

Hobók

Vállra vetve a szél iszákját

(hiszen az útra más nem is kell),

mentem a völgyben. Tarka szárnyát

lengette spárga, krumpli, friss kel,

de jó szagok közt vándorolva

bizony csak fényt, csak fényt zabáltam,

kalapot emelt rám a gomba,

s hallottam: bál dúl szürke várban -

de a csavargók meg nem állnak,

céljuk a menni s újra menni,

útra kelt fái ők a tájnak,

lehet tán őket nem szeretni,

de megölni nem, mert a világnak

ők élnek át hogy mi a semmi.

Atomkor

Elhullt csókát ölelget hó,

hasábbá áll a kristályos hideg,

mogorván baktatsz. Szesz kell s altató -

felét se hidd, ha dalol, senkinek.

Mint csókákat a mérgezett maris,
úgy mérgez meg az elhidegülés
az emberektől, s önmagadtól is;
rémülve látod: minden röpgyűlés

hallgatósága száz elvhű tetem.

Egyenes szavú, bátor ítélet: „elvhű tetemek”

Gyerekeidnek enni kell, igen,

a panelházi röpgyűlések kommunistái

hát gyűrődsz tovább, közeged közöny -

s veti ezt papírra a kommunista érában,

miután már megjárta a Terror Házát

de néha, mikor át a ligeten

magad húzod a szánkón, szíveden

lábad lógázva ülsz, s kacag a könny.

Halál utáni hajnal

A kakasszóra kondul a torony,

mely az utolsó romok felett,

cinóber tógát ölt a hegyorom,

sírok azon hogy halva nevetek.

Nem én szűntem meg, hanem a világ,

ember kipusztult, város összedőlt,

felröppentek a dunaparti fák,

a Hold kizökkent, elhagyta a kört -

eddig se volt, csak bennem vert lobot

a dolgok tarka csillagrendszere,

én festettem arcokra homlokot,

és szájakat, hogy szóljanak vele,

de néma mind, s szem többé nem lobog:

mert megvakult az arcok ékszere.
helyzetleírása.

Az elhű tetemek között élő költő valós

Ovidius halála

A lehetséges kelyheket kiittam,

s már nem bánom hogy hullik a hajam,

hogy hervadok, mint ősz fele a pitypang,

hogy nemsokára nem érzem magam.

Álmaim már el-elkóricálnak

ismeretlen égtájak felé,

hangját hallom haldokló sirálynak -

így bukik a bágyadt nap elé.

Minden szemet köszönök, ha nézett,
és minden csókot ami számig ért;
és köszönetem küldöm minden kéznek,

mely vigasztalt a szenvedésekért;
és köszönöm hogy megpróbált a végzet,
és köszönöm hogy próbám véget ért.

Méhed műtermében

Nézem hajad loncát,
szemed sumér érem,
s míg bejárom orcád,
hús nyakszírted érem,

faggatom a blúzod,
nyílik vágyfehéren,
tovafutó tűzok:
szökik a szemérem;

szoknyád erdejében
ujjam bízva bóklász,
tóra lel az éjben,

hol pirkadat pompáz -

méhed műhelyében

én leszek a szobrász.

Jó volt veled

Jó volt veled. De ne beszéljünk róla.

Hallgatni olykor több, mint a beszéd.

Nyugatnak felhők ültek lassú lóra,

felöltötték a vér piros mezét.

Jó volt veled. A napok fogyva telnek

és telve fogynak; elfut életünk,

a Nincs juhaj sorra lelegelnek,

s talán már holnap eggyé nem leszünk.

Jó volt veled. Míg bágyadt szemmel nézem,

tudd meg, hogy minden csókkal búcsúzom,

és búcsú izzik minden ölelésben,

mert minden házban ott lakik a rom -

Jó volt veled. S a mult idő kevélyen

meresztli túske t-jét, mint a gyom.

Elvették tőlem

Kónya kánya kotlik vállamon:

az iszonyatos, ős, apai bú,

a lángot hajtó csipke-ágakon

kislányom ég: láz, gennyillatú.

Porszemnyi istent sem rejt a bokor,

sziszeg a tűz, a rőt iszalagok,

mint parázsló boák, ölelnek s kőszobor:

szorításukban holt idom vagyok.

A kánya röhög, kotlik a tűzön,

bizony kikel az ádáz kín-tojás,

a kórház képét hiába űzöm,

ujjamon ver a csöpp szívdobogás,

elvették. Aztán mennydörög a könny,

vacog a villám, ég a vízfolyás.

Két karod keresztjén

Reád feszített sorsom, köszönöm,

mert gyötrelem lett minden örömöm,
hisz megváltottad így az életem,
s én megváltottam életed nekem.

Te vagy vallásom s én hitet neked
véremmel adtam; hagyd hogy én legyek
vallásod papja, nélküled s veled,
örök rabszolgád - elvégeztetett.

S mikor fiadnak hínárzöld szemét
kutatva engem föl-fölfedezel,
gondolj rám kinek sugaras kezét

kezedhez szegték szögek - vérezel,
mert együtt vérzik kereszt s elítélt,
s így lényem lénye vagy, míg létezel.

Credo

Míg megteremtett fényrajzú idő
a pusztaságból zengő dombokat,
hol madárkórust nevel a mező,
s bukfenceket hány a gondolat;

Én szunnyadtam sokáig csíra-mély
álmot se látva, mégis létezõn,
s egyszer csak hallom: szám van, mely beszél,
folyton válaszként s mindig kérdezõn.

A mindenségnek alkatrésze lettem
az alkatrészek szent jogaival,
hogy nem mûködhet itt most más helyettem:

az õs-nagy óra küllõmmel inal
az idõ útján táguló terekben -
vagyok, ki vallat, s vagyok, aki vall.

Jácinton karing

Ma megnéztem a bólító eget,
járok alatta széles-gyönyörûn,
ma ismét éreztem hogy még lehet
embernek lenni farkasfog gyöpûn.

Uram, a földed megbomlott akol,
födele ég, juhaid sorsa vész,
Uram, tudom bújdosol valahol,

nem hit vár vissza, hanem ész;

mindnyájan tudjuk: tovább nem mehet

a falánk láng pokoli útjain,

de azt is tudjuk orcád már nevet

ott, arra, túl, hol Észak fénye ing -

hát jöjj el ismét, s legyen körmenet

ordas hadunkból, s jácinton karing.

Dialektika

Mikor az ördög templomba ment,

kénköves csönd lett odabent,

papszájból kihullt a beszéd,

szájtátva félt a szolga nép.

Az ördög az orgonához ült,

(a kántor sántán menekült)

s a zsoltárt hallhatta ki hall:

"Tebenned bízunk" - szólt a dal.

S mert hívták, jött a nagy-nagy Úr,

először nézte szótlanul

hogy' játssza énekét a Rossz,

míg nyája néma, mint a nyúl;

hát dalra fakadt Ő s azúr

hangjára tercelt a Gonosz.

Elszalad a grund

Többé nem állva halnak meg a fák,

kiirtjuk őket mint saját magunk,

gyilkos vizekből halld halak jaját,

s gondosan titkold: ők is mi vagyunk.

És mi vagyunk a szmog gyalázta ég,

az olajtól pecsétes óceán,

s míg kémiába fojtjuk énekét:

a haló csízből szemünk néz reánk,

siratva önző, elbutult fajunk,

mely úgy pusztítja önnön életét,

hogy lába alól elszalad a grund,

elhagynak hattyúk, legendák, mesék -
kivül még vár de bent várrom vagyunk,
s egy omladékot még bolond se véd.

Ágaskodva

Igen, igen, ez az a furcsa este,
mikor a földgömb tulsó oldalán
elindul egy madár, fehér a teste,
kéket hasít a hullámok hasán,

a szárnya kontinenstől kontinensig
ér és akár a békehíd, feszül,
míg órá várunk hajnaltól napestig,
míg hétbe nap, hét hónapba merül,

hónapok évbe, s fáj kegyetlenül,
hogy moccanatlan áll a messzeség,
hogy madár híján jéghegy zord az ég;

lelőtték tán? Szívünkre kétely ül,

s míg ágaskodva áll és vár a nép, (Ha látnád, holt barátom, hogy keselyűre vártatok!)

lelkéből hit fogy, szájáról beszéd.

Jézus-dal

Uram, a magam feltöltő imát,
mely hozzá sokszor úgysem érhet el,
én úgy igénylem, mint energiát,
mely dinamóba áramot lehel.

S ha meghallgatnál, de én hallgatok,
mert elfoglalnak limlom dolgaim,
én akkor is kutatlak, tudhatod:
gyönyöröm benned, s benned oltva kín,

és minden, ami nélkülünk méretett
(közönyt kivéve, mely az ördögé),
mi rólad kaptunk, Uram, méretet:

keresztre illik pontosan karunk,
örökségünk, a kétely, ősöké,
s benned keresve megleljük magunk.

A szegény vízjáró imája

Uram kormányozd szegénységem

őrízd meg barkás tutajom

melyen a kunyhóm összeomlott

s a sátor széláztatta rongy

szemem a mélység ne itassa

maradjak élő a vizen

ahol a nyílt esők teremnek

s a partok Janus-arca leng
kétarcú istene

Janus arc = kétarcúság: a római mitológiában a kapuk

ne nyűjön éhségem barommá

fogam ne csengjen csontokon

ne nézzek szótlán társaimra

mint tigris emberhús-napon

engem a parton semmi sem vár

fürdők és kertek másoké

a lompos álmatlan tömegből

másnak köszön az évoé

ne hordjam érkezők csomagját

ne nézzek házat és tetőt

itallal áldott bárkeresztet

csatakos autó-legelőt

koncert ne tudjak énekelni
csavard ki lopkodó kezem
számat a szüntelen szitoktól
mosd meg amikor vétkezem

ne seprűzd lelkem rossz borokkal
ne hagyj elnyúlni részegen -
szavaim fényjárt suttogások
szívemnek tógája a csend

"Mint a szép híves patakra"

Bogár motoszkál, tesz-vesz porszemet,
levélmorzsákat, eltört fűhegyet,
s gondosan mindezt, ahogy jól lehet
bármit is tenni. És a rossz idő
szárnyán, mint száz kis kormos repülő,
varjak, csókák is úgy jönnek elő,
mint kiket küld a ketyegő idő,
hív a városi, emberadta hő,
baráti hulladék, a temető.

A levelek is percre hullanak,
sorjában, ahogy útján húl a Nap,

és fázni kezdenek a kertutak,
és könyörögnek levélszőnyegért -
és minden így mozog a lényegért
saját ösvényén és órája szerint,
mit ismeretlen kéz megint s megint
felhúz, kezel s tervéhez igazít.

Ó hogy szeretném én az igazit,
a titkos, bűvös, nagy parancsnokot
meglátni egyszer, s mint egy homlokot,
a kézzel, amely tiszteleg neki,
megsímogatni,
hogyha engedi.

Vádirat

Bolond vagy Isten!

Köszönd magadnak.

Magad az ember kezére adtad.

Megfeszítettek; eltemettek,

el is feledtek.

Hogy tehetted?

S maradt az ember meg se váltva,

meg se segítve, meg se áldva.

Tökéletlen, selejtes áru -

legszebb virága bor s az ágyú,

s vevő reá az öreg ördög.

Hazug vagy Isten! Vártuk jöttöd,

s úgy jöttél el hogy behaltál.

Hol egy új Isten? Kifaragtál,

lelket leheltél beleinkbe,

fogtad a kezünk eleinte,

elengedted, mert hívtak mások,

s elromlott elhagyott képmásod.

Te vagy a hibás, égi szobrász,

ájtatos igéd elkopott máz,

viseld csak ingül háborúnkat,

bűntől csikorgó, vad korunkat,

közönyt és terrort, sok bukásunk -

s tudd meg:

minden sírt Neked ásunk,

dögölj meg Isten! Újra s újra!

Kontár Megváltó, vén dilettáns -

feszülj meg, Isten! Szép a hullá,

ha pali rá mormon és protestáns,

s a többi bánatos keresztény.

Legyen tiéd, mint tömött erszény

halálunk is - fel te találtad,

vegyél belőle új ruhákat:

éntudatot, mely szenved, szűköl,

s megszűnik mint a fű a tűztől,

rothadást, bűnt, kukacot, oszlást,

örökösöktől gyors kifosztást,

szemforgatást és gyászzenéket,

fekete hintót, puccba ringva -

Isten, takarodj sírjainkba!

(Isten, gyere el, fájok érted.)

A részegség anatómiája

Ti önpusztító, parázna napok,

alkohol rétvén izzó asztagok:

létem búzáját égeti a nyár,

a semmi kék zsakettben álldogál.

Két hete nap s nap felhő gabalyog

korhely agyamban, s míg a rum ragyog

(az öreg rum, "a katona teje"),

toporzék pejkóm vágat, mint fene,
rakéta nyergén tépek síromig -
ki átkozottul gyöngé, sirjon itt,
mert nyomodban a halál ögyeleg.
S mégis: szívem a szépség ölte meg,
mely minden mámor mélyén ott lapul -
kiástam én s a megrendült azúr
reám zuhant - gyökerét téptem el,
most cipelem, de túl nehéz teher;
torkomon ezer visszanyelt sikoly,
egészségemben százezer sipoly,
nyelvemen jaj - de nem, sosem, sehol,
senkivel sem, csak véled, alkohol,
volt úgy-ahogy egy-két órára jó -

hát égjen az a búza... Hé, hahó,
a rétet többé nem kell oltani,
mert az a tűz már túloldali,
s a túli szélben habfehér hajó
ringatja lelkem,
nem közénk való.

Ülések százada

1

Ti, uraim, csak ülészetek.

Szmokingból szél fúj,

csontváz orgonál,

lövések torkán néznek ki szemek,

a koponyákon halál boronál -

ti, uraim, csak ülészetek

2

Hegyeket dönt fel minden rezzenet,

ágyamba rém bújt;

Pán a dombon áll,

s reszketve nézi: ökrös szekerek

törésén tankok vaskorbácsa vár -

ti, uraim, csak ülészetek.

3

Rakéták vízben, földön, föld felett;

kémholdas éj dúl,

béke csordogál

itt-ott, sekély; erőltetett menet;

éhségre lőnek zsíros fegyverek -

ti, uraim, csak ülészetek

4

Csontoktól átszúrt barna gyerekek.

Önkénytől szétdúlt

otthonok. Lokál

döglő fehérnek. Részeg rettenet.

Támolygó kantin, nyelhetetlen nyál -

ti, uraim, csak üléseztek.

5

Gyűlölet ólmát gyűjtő fellegek.

Esőből vér hull,

szavakból homály,

s a szülészetén kibuggyant kezek

csuklóján izzó dögcédula fáj -

ti, uraim, csak üléseztek.

6

A heverőn két hulla hentereg.

Szerelmünk, Jézus,

angyalt komponál;

szívedbe lövök, kezem nem remeg,

s a nép húsdért bőszen sorba áll -

ti, uraim, csak üléseztek.

7

S a hetedik nap, mielőtt lemegy,

pihenni bénul

s többé föl nem áll

a magát faló emberi sereg;

ti, uraim, csak ülésezzetek.

Világfelmérő sorok.

Takarodó

Esténként jön a keserűség,

hogy el kell köszönnöm innen, onnan,

hogy vendég vagyok csak itt is, ott is,

mert sehová megy ki jött sehonnan.

Otthontalan, leszerelt zsoldos,

bajtársak nélkül, harc után már;

nyûg csak rokonon, ismerősön -

esténként jön hogy aludj, Lázár,

hülyeség volna föltámadni,

kinek kellesz már? Vége, vége;

szürke arcoktól mosolyt kapni

minek, ki annyi csatatérre

csokrot vittél a nevetésből -
akkor kellettél. De most félre:
törődj bele, hogy únt kacat vagy,
teher, vagy emlék, vagy efféle,
multadnak szobra, szánt kisértet,
senkinek-sem-kell kutyahűség -

Esténként jön a keserűség.

Kasszandra megidézése

(Kasszandra megjósolta Trója vesztét V. F.)

Nevezetek bolondnak, mert hiszek,
vers.

Egy másik, költői elhivatottságáról tanúskodó Szerb

nevezetek gonosznak, mert iszom,

nevezetek örültek, mert viszek

virágcsokort a halálvert hídon

(pengeélen, ó, anyám, te emlő);

vár reám az Egy és Oszthatatlan,

kiről csak annyi járja, vissza nem jő,

míg a világ osztott a haragban;

emberek, ó, hogy' szerettem mindet

pedig bizony engem nem szeretnek,

értetek öltöttem fel Nessus-inget,

! Nessus ing: önmagát megmérgező ruha

és rendetekhez így lettem eretnek,

mert láttam, hogy e rend a pusztulásé.

Ó emberek, a bibliai hordák

még láthatatlan, de már útra keltek,

s a világ végét sejtjeikben hordják

az álságosok, a látszatra szentek,

a hatalmasok, kik a sorsot írják,

a békét zengők s háborút remélők,

s akik a békét bunkerré vadítják,

hogy félelemmel háljanak az élők;

és ti mind, kik hajnalban a tejjel

hazasurrantok szorongás-csapáson -

békében is elpusztul az ember,

ha nem lesz úrrá azon a dúláson,

mit maga végez önnön nemzedékén

a kötött idő roncsolt századában -

mert haldokolsz a boltban és a vécén,

s a rettegés ül minden fürdőkádban,

s a szerelmesek ágyékát atommag

zúzza riadttá: kapkodnak a násszal,

s nyegleséggel felelnek a kornak,

pedig a rossz kéj dühe lelket nyársal -

torkon ragad minden ölelésed,
mit elrontottál, s elsietett csókod
felszakítja ajkad, minta kések,
s röhögő bokrok isszák fel az ondót.
Mert lehetetlen tartósan hazudni,
a föld szeméből vércseppek potyognak,
kezedre hullnak, s el kell kezted dugni,
számon ne kérjék percét tegnapodnak;
zokog a bolygó, nemünk anyaméhe,
üvöltő fáklyák lobbannak az égen,
de vakok vagytok, süketek, s a béke
gyilkos torta arzén-terítéken.
Jaj, emberek, ó jaj, és százszor is jaj,
ti elringatott, engedelmes bábok,
ha holt rokonért ríkat meg a sóhaj,
sirassátok el előbb a világot;
Jaj, emberek, ki hisz ma itt bolondnak?
Költőnek, ki táncol pengeélen?
Ki virágot visz ruhául a Holdnak?
Kínjában részeg, s nincs benne szemérem?

Az égen szenny, a földön bûn, s a földben
a fagyökerek sorra elszakadnak,

gyökereink is, s még csak meg se hőkken
ajzott agya a kéjörülő hasaknak -
utolsó tánc ez, s nincs aki belássa,
hogy szép fajunknak támadt szörnyű sérve,
belünk kilóg, sírunk a közöny ássa,

mert öngyilkosság felkentje e század,
szimata sápaszt megjósolt időknek,
házunkra húznak hátracsapott szárnyak,
s a poklok velünk, jaj, betemetődnek.

Szertartás

Feleségemnek

Kilenc pap volt a temetésemen,
az első mondta: seb volt Istenen;
a második hogy jó volt és szelíd,
ki Istenhez volt emberektől híd;
a harmadik hogy bűn fészken lakott,
hazugan élt, és jó, hogy már halott;

a negyedik hogy imádta nejét,
és hû volt, mint homályhoz messzeség;
az ötödik, hogy csaló volt, s hiú,
de mórest tanul most a rossz fiú;
s a hetedik: fekély volt nemzetén,
bigott árnyék, míg éjt mosott a fény;
a nyolcadik, hogy nem tudom, ki volt,
de üsse kő, mert halott aki holt -

s a kilencedik volt maga az Úr -
ásót fogott, s kiásott szótlanul.